

11 Intyg om Landsbygdsnätverkets projektansökning

Styrgruppen förslås ställa sig bakom att Jordbruksverket söker från landsbygdsprogrammet finansiering till projektet Gröna kluster samt att genomföra ett pilotprojekt för insamling av nationell statistik för livsmedel i offentlig sektor kombinerat med fortsatt utveckling och förvaltning av MATtanken 2.0. Projekten ska genomföras av Landsbygdsnätverket och Jordbruksverket blir därmed formellt huvudman.

Landsbygdsnätverket är ingen egen juridisk person utan har Jordbruksverket som huvudman. Det är Landsbygdsnätverkets styrgrupp som via beslut om aktivitetsplan och budget bestämmer Landsbygdsnätverkets verksamhet. Denna ordning har funnits sedan Landsbygdsnätverket startade 2007. De projekt som finns inom Landsbygdsnätverkets verksamhet, såsom projekten inom Blå näringar och MATtanken, har därför formellt sökts av och de ägs av Jordbruksverket.

För de projekt som söks av Jordbruksverket skall enligt interna regler en särskild prövning och en extern granskning göras. I fall där Landsbygdsnätverket genomför projekten har nätverksskansliet kommit överens med Jordbruksverkets GD att styrgruppens utlåtande är tillräckligt.

Projektet Gröna Kluster

Projektbeskrivningen för att stärka samarbetet och utveckling vid de [gröna klustren](#) har tagits fram av en mindre grupp utsedd av klustren (lilla klustergruppen) och förankrats i den stora klustergruppen. Syftet med projektet är att vara en brygga mellan de regionala kluster som finns spridda i landet inom de gröna näringarna, och även en brygga mellan denna regionala, operativa nivå, och den nationella. Detta görs genom att verka för att nationell kunskap och nationella strukturer både når och implementeras på den regionala och lokala nivån, och att kunskap och erfarenheter från den operativa lokala och regionala nivån når de nationella aktörerna.

- Projektet skall arbeta med:
  - Gemensamma nätverksträffar för kunskaps- och erfarenhetsutbyte
  - Utbyte av inbjudningar och nyhetsbrev
  - Workshops kring metoder och arbetssätt
  - Omvärldsbevakning för nya möjligheter i samverkan
  - Samarrangemang av event kring gemensamma frågor, och där det är en styrka att vara fler, t.ex:
    - Krisberedskap/självförsörjning
    - Regler och villkor
    - Kapitalförsörjningsfrågor, nya affärsmodeller

En projektledare anställs på halvtid vid Landsbygdsnätverkets kansli. Projektet är på två år med budget på 5 miljoner. Projektansökan handläggs fn av Jordbruksverket stödenhet.

Inköpsstatistik offentliga livsmedel och MATtanken 2.0.

Jordbruksverket söker via Landsbygdsnätverket pengar från Landsbygdsprogrammet, delåtgärd 1.2 fokusområde 3a för att genomföra ett pilotprojekt kring statistikinsamling av livsmedelsinköp till den offentliga sektorn. Genomförandet av detta pilotprojekt kopplas samman med en förvaltning och vidareutveckling av det pågående projektet MATtanken, MATtanken 2.0.

Det finns inget krav på medfinansiering för den aktuella delåtgärden och det är därför inte aktuellt med någon medfinansiering från LRF och Sveriges konsumenter på det sätt som det är för det pågående MATtanken-projektet.

Bakgrund:

I regeringens andra handlingsplan för livsmedelsstrategin fick Jordbruksverket i uppdrag att genomföra en studie för hållbara livsmedelssystem under 2020. I rapporten där uppdraget redovisades februari 2021 föreslås att det genomförs ett pilotprojekt för insamling av statistik över den offentliga livsmedelskonsumtionen. Det är detta uppdrag som det nu söks pengar för att genomföra och dessutom för att implementera i verksamheterna.

MATtanken drog igång sitt arbete våren 2018 med medel från landsbygdsprogrammet. LRF och Sveriges konsumenter är medfinansierare i projektet och ingår tillsammans med Livsmedelsverket och Jordbruksverket i styrgruppen. I första vändan beviljades medel för fram till och med 2019, mars 2020 beviljades stöd för att fortsätta driva projektet, slutdatum är 31 januari 2023.

Inköpsstatistik

Det saknas idag möjlighet att följa de offentliga inköpen av livsmedel, som årligen uppgår till cirka 10 miljarder kronor eller 3–4 procent av vår totala livsmedelskonsumtion räknat i värde. Idag finns inte de data över livsmedelskonsumtionen som behövs för att kunna följa utvecklingen mot hållbarhet på ett bra sätt. Att följa konsumtionen av livsmedel som köps in med skattemedel är nödvändigt för att kunna analysera utvecklingen över tid och följa upp hållbarhetsmål inom livsmedelsstrategin, folkhälsomålen och miljömålssystemet. Flera kommuner sätter egna konsumtionsmål på livsmedelsnivå, men saknar möjlighet att jämföra sig med nationella data. Förbättrad statistik för inköp av livsmedel till offentlig sektor skulle därför ge ökad nytta även för kommuner, regioner och statliga verksamheter. Vad som serveras i offentliga restauranger påverkar dessutom hushållens matvanor och vad som efterfrågas i privata restauranger.

MATtanken 2.0

Projektet har alltsedan starten haft ett behovsanpassat arbetssätt men örat mot marken och tagit initiativ till aktiviteter och skapat arenor för att diskutera aktuella frågor. Vilka konkreta aktiviteter som ska genomföras åren 2023 och 2024 är varken möjligt eller ens lämpligt att fastställa redan nu. Men självklart ska den grund som är lagd utvecklas, inte minst arbetet med att koordinera Offentliga måltidens dag.

I dagsläget är huvudrubrikerna på vår webbplats enligt nedan.

Det speglar väl vad vi jobbar mest med just nu och kommer med stor sannolikhet att se lite annorlunda ut när vi kommer fram till 2023 eftersom vi hela tiden anpassar efter behov hur vi bedömer att vi bäst når målen med projektet och hållbara offentliga måltider. I vår plan ingår att hösten 2022 hos våra målgrupper utvärdera det arbete som hittills genomförts inom projektet MATtanken och utifrån vad som framkommer i den utvärderingen ta fram en aktivitetsplan för åren 2023 och 2024. Med utgångspunkt från de insikter och erfarenheter vi fått hittills ser vi ett behov av att lägga fokus på frågor kring organisation, ledarskap och kompetensförsörjning. En aktivitet som vi vill genomföra är att bidra till konkret benchmarking mellan kommuner och regioner i ett litet format, exempelvis fyra på pappret jämförbara kommuner som jämför sig utifrån olika parametrar kring hållbarhet.

Att inom ramen för MATtanken-projektet genomföra pilotstudie kring livsmedelsinköp och bidra till implementeringen hos såväl uppgiftslämnare som den myndighet som samlar in uppgifterna är en naturlig utveckling av MATtanken-arbetet. De nätverk, erfarenheter och mycket av den kompetens som krävs för att genomföra och driva arbetet återfinns inom projektet. Ett nära samarbete kommer ett ske med statistikenheten på Jordbruksverket. Viktiga samarbetspartners är Livsmedelsverket, Sveriges kommuner och regioner.

